

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25—
celoletno: Din. 100—
Pozamezna številka 10 grošev.

Sv. Oče in Italija sta se sporazumela!

V Italiji se je izvršil dogodek, ki je največjega pomena za razvoj cerkvene zgodovine. Sv. Oče in Italija sta se sporazumela. Italija prepusti Sv. Očetu okoliš, ki obsega cerkev sv. Petra, vatikansko palačo in vatikanske vrtove, to je kakih pet kilometrov dolgo ozemlje kot samostojno, od laške vlade neodvisno državico, kjer so Sv. Oče tudi svetni vladar. Sv. Oče pa prepuste Italiji kot pravno last vse pokrajine, ki jih je Italija l. 1870 vzela rimski cerkvi.

Cerkvena država! Ali ni Zveličar dejal, da njegovo kraljevstvo ni iz tega sveta? Zakaj potem papežu država? Da, Zveličar je rekel, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta, ali on ni rekel, da ni v tem svetu. Cerkev ni od sveta, to pomeni, da se ni ustanovila od človeške modrosti, ne s človeškim orožjem ali denarjem, kakor se sicer države ustanavljajo. Cerkev je od Boga, njen cilj je, voditi ljudi k zveličanju in njeni pripomočki so sveti nauki ter sveti zakramenti.

Kakor vsaka župna cerkev potrebuje nekaj dohodkov, da se vzdržuje božja služba, da se vzdržuje cerkveno poslopje in oskrbe druge potrebščine, tako potrebujejo in so potrebovali papeži sredstev, da vladajo Cerkev, vzdržujejo rimske kongregacije, podpirajo misijone. Sv. Peter seve ni imel države in njegovi nasledniki v mučeniški dobi tudi ne. A ko je mogla Cerkev iz katakomb na dan, si je štel tedaj kakor danes vsak vernik v zaslugo, če je mogel cerkvi darovati denarja, zemljišč, da so se gradile cerkve, sirotišnice, samostani. Nastopili so tudi papeži kakor Gregor I. (590—604), ki je bil sin knežje, silno bogate rodbine Anicijev, tako bogat, kakor malokateri kralj. V dobi neprestanih vojsk je vzdrževal sam vse rimsko ljudstvo, je sam plačeval Langobardom iz svojega letni tribut in je tako rešil Rim popolnega razsula. Bizantinski cesar ni mogel pomagati, pomagal pa je papež-kralj! Kaj pa pomeni kralj? Latinska beseda pravi: Rex — vodnik, nemška kuning — tisti, ki kaj zamore! Ako je samo papež mogel narod rešiti, je narod papeža imel za kralja. Papež je vodil od l. 600 naprej več ali manj usodo Italije in vsa Italija je bila nekako cerkvena država. Končnoveljavno se je Rim odtrgal od Bizanca, ko se je tam pričel neumni in nepotrebn prepir radi češčenja svetih podob. Carigradska armada se je napotila proti Rimu in papežu, Rimljani pa so nastopili za Petrovega naslednika ter so proglasili neodvisno rimsko državo, katere poglavar je bil zopet le papež. L. 752 so Langobardi napadli Rim, hoteči tam najti plena in sužnjeve. Papež Stefan II. je iskal v tej stiski pomoči pri Frankih. Frankovski vojvoda Pipin je šel nad Langobarde, jih je ukrotil, osvojil si celo vrsto mest, trdnjav in položil ključne na grob sv. Petra. Torej je proglasil papeža za vladarja teh pokrajin in mest — to je bila pravna cerkvena država, ki jo je pozneje potrdil Karol Veliki. Papeži so nemškimi cesarjem izročili varstvo te države in rimskega sedeža: cesar naj z orožjem čuje nad cerkveno državo ter naj bo v nej najvišji sodnik. Pošteni vladarji so se temu pozivu pošteno odzivali, slabi vladarji so se s papeži prepirali, in v takih slučajih je moral pač papež, ako je mogel, zbrati sam svojo vojsko in braniti svobodo apostolskega sedeža. Kot vladarji so morali tudi papeži sklepati zveze z drugimi vladarji in so prišli tako često v hude neprilike. Ako je bil papež zaveznik Francozov, so mu to

zamerili Nemci in so svojo mrznjo prenašali na vero.

Ko se je l. 1848 po vsej Evropi vzbudila narodna zavest, se je tudi v Italiji javilo stremljenje, združiti narod proti cerkvi in papežu. Francija je nekaj časa branila papeževe pravice, ali ko je bila od Nemcev l. 1870 poražena, so Italijani zasedli papeževo državo. Papeži tega ropa niso mogli priznati, in v znak temu noben papež ni smel stopiti na italijanska tla, ostati je moral v papeževi palači, iz katere se ni smel umakniti nikamor.

Katoliška cerkev ni narodna: ni ne nemška ne laška, ne francoska, marveč vesoljna. Zato se nobeden vladar ne sme vmešavati v volitev papeža. Kardinali naj bodo pri volitvi popolnoma prosti: to je mogoče le, ako kraj, kjer se papež voli, ni ne nemški ne laški, to je: papež mora imeti svojo državico, ali vsaj svojo palačo, kjer je on kralj. Papežu mora potem biti dana možnost, da neposredno stopi v stik z vsemi vladarji, škofi in duhovniki. To se je v svetovni vojni prav očito kazalo, ko je Italija, po katere pošti so odhajala papeževa pisma, ta pisma pregledovala. Papež ni smel govoriti

prosto, v Nemčiji in v Avstriji pa so nasprotniki vere trdili, da je papež nam sovražen. V teku let, ko je papež bival kakor jetnik v Vatikanu, pa je rastle ugled rimske stolice kakor nikoli poprej. Katolicizem se vzbuja vsepovsod, evropske države nemirno gledajo vrhutega dogodka — v kolonijah, kjer so misijonarji pripravljali pota za evropsko obrt in trgovino. Italija potrebuje kolonij, ko s svojimi ljudmi ne ve kam, zato smemo soditi, da je Italiji moral postajati položaj čimdalje neznosnejši. Kakor je sicer obžalovanja vredno nastopanje Mussolinijevo zoper narodnostne manjšine v Italiji, tako se mora možu šteti v zaslugo, da je zatrl prostoizidarske družbe in je zdaj brez strahu izvršil, kar se mu je zdelo prav. Italija bo seve imela od novih razmer, ko se papež prosto giblje, največ koristi. Sv. Oče se zamorejo z naprej udeleževati osebno vseh velikih katoliških prireditvev, smejo stopiti osebno v stik z državniki, kar bo brez dvojbe močno dvignilo katoliško življenje.

Papeževa velemoč se je osvobodila, ni dvoma, da bo ta prostost dvigala vero in množila dela ljubezni ter na svetu pospeševala mir o trok božjih.

Gospodje cenzurirajo!

Naloga države je, da skrbi za red in mir med državljani. Zato potrebuje država varnostne organe. Tatu je treba stopiti na prste, da bo prihodnjič boljše razločil med mojim in tvojim. To uvidimo tudi mi koroški Slovenci. Tudi mi vemo, da so orožniki in policisti potrebni, ako vršijo svojo službo po pameti in resnično le za obči blagor.

Policija in orožništvo pa ne smeta biti v službi politike, le nekako orodje vladajočih mogotcev, ki držijo ljudstvo v jarmu. Tudi se morata varovati vsake pretirane marljivosti in neupravičenega vmešavanja brez resnične potrebe. „Špicel“ je pri ljudstvu že od nekdanj osovražen. Saj končno je vsak človek svoje časti vreden in nihče nima rad, da mu vedno in brez vzroka kdo voha za petami. Sumničiti se sme šele takrat, ako vladajo tehtni razlogi, ki sum utemeljujejo.

Ko se je v preteklem stoletju začel boj za vse obče človeške pravice, je veljal ta boj predvsem tudi onemu policijskemu režimu, ki je v tisti dobi z vso silo skušal zamoriti vsak svobodni pokret. Po dolgih političnih bojih, pravzaprav šele po svetovni vojni, je bil lep cilj državljanske svobode izvojevan. Naša republikanska ustava je šele prinesla pravo svobodo.

Baje! Zakaj to menda ne velja za vse državljane enako. Za nas koroške Slovence obstojajo tu nekake izjeme. Po zakonu je v vsej državi zajamčena svoboda tiska. Proč s cenzuro! se je reklo. Vsak državljan imej svobodno svoje prepričanje! Država mu ne sme predpisovati, kaj naj čita! Sam si sme izbirati knjige, ki mu naj bodo v dušno hrano! Seveda le, dokler se s tem ne pregreši proti kazenskim zakonom, oziroma dokler ni država v nevarnosti. In tukaj ravno leži zajec pokopan. Policija mora baje paziti, da državljan ne dobi „politično nevarnih“ knjig v roke. In tako se je zgodilo, da je zadnji čas celovška zvezna policija izsledila jako odličen delokrog za svoje delovanje.

Stvar je sledeča: Naša S. K. S. Z. je do-

bila iz Ljubljane nekaj knjig za naša izobraževalna društva. To je povsem razumljivo, zakaj v Avstriji se slovenske knjige ne tiskajo in vsi koroški Slovenci ne znajo čitati nemški. Pa tudi oni, ki nemški razumejo, včasih radi berejo v svojem maternem jeziku. Ko so knjige došle preko meje, jih je seveda carinski uradnik v Podfoščici pregledal. Toda le površno. Sum, da so knjige „politično nevarne“ s tem še ni bil razpršen. Zatorej so poročali zvezni policiji v Celovec, in ko so knjige dospele sem, je mislila tukajšnja policija, da je treba ukreniti gotove potrebne korake.

Odposlali so tajnega policista na ogled. Najprej je hotel vedeti, ali imamo obrtno pravico. Čemu neki? Saj vendar s knjigami ne tržimo; ne na drobno in ne na debelo. Ko smo mu to dopovedali, je postal šele radoveden. Hotel je vedeti, kakšne knjige smo dobili. Ker imamo mirno vest, smo mu stavili kar vse knjige na razpolago, da si jih ogleda. Vzel je nato od vsake po en izvod s seboj, da jih na policiji cenzurirajo. Mi pa smo dobili strog ukaz, da knjig ne smemo razdeliti, dokler jih policija ne odobri. In sedaj sta pretekla že skoro dva tedna, pa niso še niti ene knjige pregledali ali pa poslali nazaj. Cenzura je torej jako temeljita. Ti ljubi Bogec! Kakor da bi se res že majali stebri nedeljene Koroške.

Pa pogledajmo malo, kakšne knjige so to, ki se jim zde tako nevarno. Tu je najprej „Naša prašičja reja“, ki jo je napisal dolenski župnik Oblak. Nam se zdi, da, če bi kak kitajski ali pa japonski „komisar“, oziroma „referent“ dobil to knjigo v roke, bi takoj uvidel, da nima s politiko nobenega opravka. To mu povedo že slike rizbe: moderni svinjaki in pitahišča, merjasci vsake pasme, ki zadovoljno rijejo po zemlji. Ne, tu gotovo ne more biti kaj državi nevarnega. Druga je „Naša zelenjad“. Tudi ta knjiga je lahko „cenzurirana“ v nekaj minutah. Sicer tudi v politiki mnogokrat srečamo zeljnate glave, toda nevarne te niso. Nikakor pa ne, če so samo naslikane. Nadalje so še trije Kledarji za kmetško ljudstvo in končno nekaj pri-

povednih knjig. Od teh sta dva prevoda, eden iz francoščine in drugi iz angleščine. Pisatelj sta menda obče znana, da bi že skoro splošna omika zahtevala, da jih tudi g. cenzor pozna. In kar je slednjič izvirno slovenskih, te bi pa menda v enem tednu vendar lahko prebrali. Sicer nimamo nič proti temu, če se gg. v knjige pogledajo. Da bi se le! To je dobro znamenje in pove, da so knjige zanimive. Toda človek ima utis, da je tukaj vendarle zopet stari „šimel“ vmes. Knjige romajo od enega komisarja k drugemu in bržkone jih nobeden ne razume. Morda se nazadnje celo izgubijo, kakor Šumijevi protokoli. Ta strah namreč ni popolnoma neutemeljen; zakaj če vprašamo pri policiji, kaj je s knjigami, nam rečejo, da so knjige pri deželni vladi, in če vprašamo pri deželni vladi, tam zopet debelo gledajo, ker o knjigah sploh ničesar ne vedo. Za nas pa velja medtem še vedno strog ukaz, da knjig ne smemo razdeliti, dolker niso odobrene. Naša izobraževalna društva seve medtem težko čakajo; zakaj skoro bodo minuli dolgi zimski večeri, začelo se bo delo zunaj in ne bo več časa za branje. Tako torej izgleda naša svoboda in enakopravnost! — Iz krogov S. K. S. Z.

POLITIČNI PREGLED

Manjšinsko. Romunska vlada namerava vpostaviti dve manjšinski komisiji, eno za Madžare in eno za Nemce, ki bosta imeli obsežna pooblastila. Ti dve komisiji bosta reševali vse manjšinske zadeve. Dve komisiji kažeta, da se manjšinsko vprašanje na Romunskem ne bo reševalo enotno, temveč za vsako manjšino posebej. — Londonska socialistična konferenca je za manjšinsko vprašanje sprejela resolucijo, po kateri je raznarodovanje manjšin eden glavnih povodov za sovraštvo med narodi in stalno ogrožanje miru. Stavile so se sledeče zahteve: 1. Mednarodno varstvo narodnih manjšin se mora razširiti na vse narodne manjšine, posebno pa na nemške in slovanske manjšine v Italiji; 2. Mednarodno varstvo manjšin se mora vršiti tako, da se v gotovih ozemljih naseljenim homogenim (istorodnim) skupinam zajamči demokratična krajevna samovlada in da raztresene manjšine dobijo enaka prava in enako svobodo za rabo lastnega jezika in za razvoj svojih šol in svoje kulture; 3. Za olajšanje metod Društva narodov se ima ustanoviti stalen organ Društva narodov.

V Indiji, v mestu Bombay, je nastal spor med Hindujci in muslimani. Mohamedanci verujejo v enega boga in opravljajo svoje molitve s tiho pobožnostjo. Hindujci nasprotno opravljajo svoje molitve zelo glasno; spokorniki glasno molijo, učenci se v zboru učijo moliti in godba igra. Hindujci verujejo, da človek po svoji smrti še ni mrtev, temveč da nadaljuje svoje življenje v spremenjeni obliki v kateremkoli živalskem telesu. Zato se pri pogrebnih

gode, pleše itd. Muslimani pravijo, da jih Hindujci s tem v njihovih verskih opravilih motijo, dočim Hindujci muslimanon ne morejo oprostiti, ker koljejo krave, ki so pri Hindujcih „svete živali“. Ta verski spor je dal povod, da je prišlo do ostrih spopadov. Nemiri so izbruhnili predvsem v ladjedelnih in v severnem delu mesta Bombay. Vojaštvo je moralo biti znatno ojačeno in je večkrat moralo uporabiti proti množici orožje, celo strojnice so ropotale. V nekaterih mestnih okrajih so ropale tolpe trgovine in zasebne hiše. Skupaj so našli 130 mrtvih in 1600 ranjenih. Vse bolnišnice so prenapolnjene. Bržkone so se duhovi že pomirili, ker iz Indije v zadnjem času ni več poročil.

Program nove albanske vlade. Pregreški uradnikov se morajo zasledovati strogo in nesposobni uradniki zamenjati s sposobnejšimi. Inozemskim družbam se morajo pri ustanavljanju podružnic in podjetij v Albaniji dovoliti vsake olajšave. Pripravlja se novo civilno pravo in nov trgovski zakon. Prosvetno ministrstvo bo pošiljalo dijake v inozemstvo, dokler se ne ustanovi lastno albansko vseučilišče. Albanija se mora oprostiti tujih agrarcev, za kar je potrebna agrarna reforma. Najeti si hoče posojilo za zgradbo prekopov in za regulacijo rek. — Kralj Zogu je preložil krunanje na september, ker ne bodo prej gotovi s pripravami.

DOMAČE NOVICE

Zgoranja Vesca. (Imena.) Kot se bere, se na južnem Tirolskem nemška imena kar najbolj mogoče poitalijančujejo. Celu vladni odloki to zahtevajo. Pri nas na Koroškem pa ni treba vladnih odlokov, saj traja ponemčevanje imen pri nas že dolgo vrsto let. Tako so postali iz Kováčev „Schmied“, iz Šenhlebov „Schönlieb“, iz Sršenov „Sehrschön“ itd. Tega se ljudstvo niti prav ne zaveda. Učitelj ali kak drugi škric je pač ime popačil in to je potem tako ostalo in ljudje za svoje pravo ime niti vedeli niso. Pri nas so pa tudi ljudje, ki svoje ime pačijo sami po lastni volji, ker je slovenskega izvora. Tako so pri nas zrasli iz Žnidarjev „Scheiderji“. Res čudno!

Odvestnik dr. Anton Urbanc

je otvoril svojo pisarno v Ljubljani, Prešernova ulica 7/A.

Št. Lipš. (Razno.) Kajne, radi bi vedeli, kaj je tukaj novega? Zaradi tega nas strašite z Repoštevom. Le pošljite ga, mi se ga ne bojimo! Dekleta in fantje težko čakajo, da bo pomladno solnce pregnalo hud mraz, in se že pripravljajo, da bodo zopet mogli pokazati svoje spretnosti. (Za sestanke in petje zadostuje zakurjena soba in dopisnica! Op. ur.) — Kaj je pust prinesel novega? Govorilo se je, da se bo

PODLISTEK

Spomin iz Rima.

(Za „Kor. Slovenca“ spisala g. Šumanova, soproga ministr. svetnika v Beogradu, naša rojakinja.)

V mesecu maju, ki je vsakemu človeku mil in drag, sem imela srečo preživeti štiri tedne v Rimu. Pomlad je v tem mestu še darežljivejša s cvetjem in vonjem kot drugod. Ne nameravam opisovati lepote cerkve sv. Petra ali drugih neštevilnih veličastnih hiš božjih. Nočem pisati o čudovitih, umetniških spomenikih, katerih mnogi izhajajo iz klasičnega starega veka, ne o mnogih umetniških zbirkah in knjižnicah, ne o skrivnostni resnosti rimskih katakomb, ki pričajo o junaštvu prvih kristjanov. O vsem tem se lahko bere v mnogoterih knjigah. Hočem opisati le en doživljaj, ki bo vedno ena najsvetlejših in najvišjih točk mojega življenja. Privatna avdijenca pri sv. Očetu bo ostala živa in jasna v moji duši do konca življenja.

Nekako posebno spoštljivo sem stopila ob strani svojega moža skozi velika bronasta vrata v Vatikanu. Oblečena sva bila povsem po predpisih moj mož v fraku, jaz sem imela črno obleko, zaprto prav do vratu in dolg čipkast pajčolan. Sprejme naju švicarska garda, ki

nosi še dandanes modro-rdečo-rumeno uniformo nekdanjih nemških lancknehtov. Po velikih marmornatih stopnicah prideva na Damazovo dvorišče in preko njega v sprejemno dvorano. Prostrana sobana je polna ljudi, ki so vsi došli, da se poklonijo sv. Očetu in prejmejo njegov blagoslov. Oficir papeževe telesne straže nama odvzame vstopnico ter naju vede skozi več dvoran k dvornemu maršalu, ker sva imela redko srečo, da naju sprejme sv. Oče v posebni avdijenci. Maršal naju spremlja v prestolno dvorano, kjer stoji velik, pozlačen prestol. Tudi tu čaka nekaj poedinih ljudi. Mislila sva, da prideva na vrsto še le čez kakih dve uri. Pa kako naju iznenadi že čez dvajset minut visok cerkveni dostojanstvenik, papežev komornik, ki stopi k nama in naju prosi, da greva v mali salon iz rdečega pliša. V tem salonu, kjer se vrše posebne avdijence, naju pozdravi monsignore Caccia, upravnik papeževe komore. Vprašava ga, je-li treba tu poklekniti, pa odvrne, da ni treba, ker sv. Oče ne bo prišel v salon, ampak da imava čast, da pojdeva k Njegovim Svetosti v privatno knjižnico. Najina nestrpljivost je bila vedno večja. Pa že čez nekaj trenutkov se pojavi komornik, odpre vrata in nama da znamenje za vstop. On poklekne in tudi midva slediva njegovemu zgledu. Bila sva pred sv. Očetom!

Ne morem dosti popisati občutkov tistih

mного parov upreglo v zakonski jarem, pa jih je menda zgrivalo. Samo Golavčnik se je odločil in si izvolil za svojo tovaričico skozi življenje zelo delavno Katarino Urh iz stare slovenske Urhove rodbine. Po lepi stari krščanski navadi sta bila 4. t. m. s poročno mašo poročena. Da bi bila res prav srečna, želimo iz srca! Kot član in predsednik izobraževalnega društva je veliko časa in truda žrtvoval za izobrazbo svojega ljudstva in zato večkrat bil izvoljen za zastopnika pri občini. Ako si tudi včasih žel za svoj trud neuspeh in ne-hvaležnost, vztrajaj!

Globasnica. (Razno.) Samo o mrazu in snegu govori zdaj Evropa. Je pa tudi mraz, ki ga ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Tudi pri nas posega mraz močno v javno in zasebno življenje: promet je oviran in delavci, ki si služijo drugače pozimi kruh z delom v gozdu, so to zimo brez njega. Vsak čuti posledice mraza, najbolj pa oni, ki nimajo tople obleke in zakurjenih sob. Žrtev mraza je postal dne 3. t. m., ko je pri nas dosegel mraz 30 stopinj pod ničlo, naš Lojze Kripar. Na cesti so ga našli zmrznjenega v slabi obleki in brez jopiča. Tako se je za vselej umaknil mrazu ter si preskrbel topel objem v naročju matere zemlje. R. i. p! — Vsled kratkega predpusta sta bili pri nas samo dve poroki: Mladi Pograbljen, Miha Windiš, je pograbil na svoj dom ljubko Amričevo hčerko, Zofko Hrast in Kusmova kmetija v Štebnu je dobila mladega gospodarja Hugelna Oraša. Mnogo sreče obema paroma! — V nedeljo 3. t. m. so igrali naši fantje in dekleta „Legijonarje“ in kljub mrazu je bil obisk nepričakovano dober. „Legijonarji“ so predigra „Rokovnjačev“ in umestna bi bila zato zaporedna prireditev obeh iger. Vsaj dva trenutka bi se hoteli uživeti v dobo naših pradedov in to sta ja ti dve igri! Režiser si je predstavo dobro zamislil in njegova je zasluga dobro uspele prireditve, a čast vsem igralkam in igralcem. Našim pevcem pa posebna pohvala. Kritike pa tokrat še ne, pač pa pri prihodnji predstavi in v kritiki koš dobre volje.

Bistrica pri Zili. (Razno.) Pust je bil hud! Maskenrummel tu, tam, dovolj jih je bilo! Če povsod toliko, potem pač preveč. Veliko jih je, ki so brez pameti, so pa tudi, ki jih silijo razmere (kača v žoku!) k pameti, in tretji so — da bi jih bilo čim več — ki so zmerni v vsem in se jim težko prislužni denar smili. Takšni naj bi bili vsi! Groš obračaj, kadar gre za plehko reč. Ne brani se ga dati za svojo izobrazbo in napredek v dobrem, ker napredujejo tudi lumpi. Kako težko ti dá mladina, ki si že sama služi, kak groš za dobro berivo! Le ne preveč se navaditi na take in podobne „rumle“, ki ti vržejo, da sam ne veš kdaj, „kačo v tvoj žok“! Ubi-te noči in moči za dnevno delo so tvoj delež. Telo ti hira, pa tudi duša ti navadno zbolí, o ti melanholični fant, melanholično dekle: skrbi, da ne izgubiš veselja do domačije; uči se pametno rabiti denar in poštenost, da ti ne „zrumlja“ domačija, ko boš gospodar, gospo-

trenutkov, ko sva v papeževi privatni knjižnici prvič zagledala Očeta vsega krščanstva. Mila in dobrotljiva oseba, ki sva jo dotedaj poznala le iz slike, je zdaj živa in resnična pred najinimi očmi. Njegova Svetost nama da takoj znamenje, naj vstaneva in sedava poleg njegovega psalnika. Ljubezljivo nama poda desnico kot svojima starima znancema. Osebnost njegova je veličastna in vzvišena, pa človek ne ve, je-li večja njegova ponižnost in skromnost ali ljubeznivost.

Sv. Oče ima nenavadno dober spomin. Dasi vsak dan sprejema obiske od osme do petnajste ure ter vedno kaj novega čuje in vidi, se vendar prav dobro spominja na vse, celo na drobne poedinosti. Govorila sva z njim o Beogradu, kako delamo beograjski katoliki za razvoj katoliškega gibanja, kako moramo biti složni in s kako velikim zaupanjem gledamo na sv. Očeta, ki tako skrbi za nas, da bi brez njega ne dosegli takih uspehov. Zahvalila sva se mu v imenu vseh beograjskih katolikov posebej še za to, ker nam je poslal takega nuncija (svojega zastopnika v Jugoslaviji), ki ima odprto srce za vsakogar. Sv. Oče naju je poslušal z očividnim zanimanjem in je govoril zelo vznešeno in iskreno o zaslugah našega nuncija. S posebnim veseljem je opomnil, da more naš nuncij tem uspešneje delovati zaradi tega, ker se je naučil srbo-hrvatskega in slovenske-

dinja! To bi bil žalosten „ruml“ brez mask! Ni prav veseljačiti večkrat v letu — boljše še enkrat ne — tako, da sprazniš denarnico za nič do dna; tudi ni v redu, če si oblečena takó dragó — lepa, kakor madám tam daleč za goró v salonu vele mesta. Saj vas ni mesto! Stari ljudje so imeli prav, ko so prerokovali, da bodo takrat slabi časi, ko bo iz vsake kajže že gledala dama. — Lesa imamo cele gore pred žagami, da bo kaj cvenka, letos izjemoma malo več, kar nič ne škodi.

Gorje. (Razno.) Huda zima, mrazi me, vsak že izprašuje se. Kaj? Imaš še kaj drv? Jaz jih moram kar sproti žagati, jih voziti sproti domov. Še večja sirota pa je divjačina. Menda bo povsod tako. Koncem januarja so našli že 30 mrtvih srn, ki so jih vozniki pripeljali iz grabna. Kune in lasice so jih večinoma strašno obrizle. Število zmrznjenih je do danes seveda močno naraslo. Okoli šestdeset jih bo gotovo v gorjanski, zahoniški in bistrški gori. Nekaj so jih pripeljali živih. Uboge srne in zajčki! — Lani smo imeli 12 pogrebov, od teh dva otroka, 17 krstov, od teh dva nezakonska in 6 porok.

Celovec. (Razno.) Popravlja se rožeški most. Dela bodo trajala celo zimo v pozno pomlad. Da morejo vsaj peči preko Drave, so napravili poleg mosta zasilno brv. Vozniki v okolici trpijo veliko škodo, ker ne morejo spravljati lesa na postaje, pa tudi tujski promet bo mnogo trpel, če se bo delo zavleklo do srede leta. — Letoš se morajo pustiti na novo izmeriti tehnice iz leta 1926. in druge mere, kakor konve za mleko iz leta 1925. Merosodni urad v Celovcu je za strankin promet odprt vsak torek, sredo in četrtek. Trgovce opozarjamo na to. — Na Koroškem imamo 12 pivovarn ki so lani proizvedle 166.486 hektolitrov piva. — 8. t. m. je moral pristati potniški zrakoplov v Brežah radi vnetja osišča. Zrakoplov in potniki so morali na vlak. — Dne 9. t. m. so zabeležili na Koroškem 12.231 podpiranih brezposelnih. — V Velikovcu je umrl Robert Hollegha v. Hollegan, obrtni referent pri okrajnem glavarstvu. Izhaja iz ljubljanske družine in je po vojni zapustil Ljubljano. — V Logi vasi je neka stranka obesila mokro obleko k topli peči. Obleka se je vnela in dim je zadušil 4letnega otroka. Mati 2 uri ni pogledala na svojega otroka. — 23letni Grilič je udaril posestnika Pečnika iz Riedinga pri Wolfsbergu tako močno s cepinom po glavi, da je v bolnišnici umrl. Morilec pravi, da je storil to iz maščevanja, ker ga je Pečnik pred desetmi leti nečesa po krivem obdožil. — Dne 13. t. m. je v Walzeneggu pri Celovcu umrl knez dr. jur. Henrik Orsini-Rosenberg, posestnik fidejkomisov Greifenburg, Stein v Dravski dolini, Grabštanj, Welzenegg. Ženek, Humbreg, posestva pri Globasnici, Kamen in Loreto, v starosti 81. let. Vsa posestva skupaj obsegajo 8028.94 hektarjev. Skoro 40 let je bil deželni poslanec in se je posebno zanimal za povzdigo poljedelstva, konjereje in ribarstva. Deležen je bil

ga jezika. Sv. Oče se je radoval nad razvojem katoliškega pokreta in je nenavadno dobro o vsem obveščen. Dal nama je blagoslov za navsine sorodnike in prijatelje in za ves katoliški pokret. Še posebej je dal blagoslov meni kot žalujoči materi. Ko mi je blagoslovil medaljon s slikama mojih milih rajnih sinov, ki ga vedno nosim s seboj kot znak moje tuge in žalosti, tedaj se mi je zdelo, da sta moja pokojna sinova poleg mene in me tolažita obenem z velikim Pijem XI. V tem trenutku se je sv. Oče, ki v svoji skromnosti in ponižnosti mrzi vsako pozo in frazo, še bolj približal moji duši. Kakor da je odložil v tem trenutku vse skrbi za vse krščanstvo, kakor da ni več oče vesolinega krščanstva, ampak samo najin oče. Tako, kakor je nama govoril sv. Oče, ne more govoriti človek, ki je privezan na grešno zemljo, tako iskrene in tolažljive besede, ki prodrejo človeku v globino duše, more govoriti le duša duši. Tedaj nisem videla v papežu pred seboj najvišjega cerkvenega kneza, ampak svetega moža in angelskega duhovnika, kateri z nemernim bogastvom svoje duše hoče in more pomagati dušam, ki nosijo trpljenje in boleost.

Žal, čas je hitro mineval. Z ozirom na sv. Očeta, katerega je čakalo še mnogo sprejemov, sva se po 15 minutah dvignila, ne da bi bila mogla iz njegovega vedenja ali govorjenja posneti, da ima ta dan še kako drugo skrb nego

tudi več odlikovanj. — 10. t. m. so trije roparji vlomili v župnišče v Slov. Šmihelu. Prvi je zlezal skozi stranišče v hišo in odklenil drugima dvema hišna vrata. Bolnega g. župnika Matevžiča so prijeli za roke in mu zagrozili, da ga ustrelijo, če ne bo miren. Ko je zakričal, da bi priklical pomoč, ga je eden prijel za vrat in potegnil pozneje preko njegove glave odejo, da bi se skoro zadušil. Medtem sta druga dva vse razmetala in preiskala. S seboj so odnesli 250 S gotovine in 2 zlati uri. — Pomanjkanje premoga se čuti tudi že v Celovcu. Vse zaloge so porabljene, dovoz pa skoro popolnoma ustavljen. — Ravnateljstvo zveznih železnic v Beljaku je zanaprej ustavilo sledeče vlake vsled pomanjkanja premoga: Celovec—Področica: vlak, ki odhaja iz Celovca ob 13.20 in ki pride v Celovec ob 16.07; Celovec—Pliberk: iz Celovca ob 14.16, v Celovec ob 13.51; Celovec—Beljak: iz Celovca ob 8.03, 19.54, v Celovec ob 11.52, 22.25; Svetna vas—Borovlje: iz Svetne vasi ob 14, iz Borovelj ob 15.10. Navedeni vlaki tako dolgo ne bodo vozili, dokler bo trajalo pomanjkanje premoga. — Lokalni vlak Sinča vas—Železna Kapla je med Dobrlo in Goseno vasjo obtičal v snegu. Odkidati so ga morali delavci iz Sinče vasi, po katere je šla lokomotiva sama. Istotako je stalno zanešena cesta med obema vasema in je obtičal tam prometni avto. 11. t. m. je dobrlovaškemu upravitelju zmrznilo pri maši vino v kelihu. Posestnika Šunko v guštanjski okolici so baje raztrgali volkovi. Slišal je zvečer nemir v ovčji staji, šel z debelo palico pogledat, a ni se mogel ubraniti napada volkov. Godcem v Rožeku, ki so hoteli sprejeti novoporočenca na prostem s poskočnim komadom, so zamrzili inštrumenti. Pri pojedeni je na mizi eksplodirala z glasnim pokom steklenica sifona, katere vsebina je bila prej zmrzla in se zato talila na štedilniku. Ena oseba je bila lahko ranjena. — Miklavčevo veleposestvo je bilo najprej cenjeno 17 milijard, zdaj pa samo 5 milijard več. Neki žid Fekete ima na posestvu 3 in pol milijarde, ker je pokupil več hipotek. Prodaja potom držabe se bo ponovno izvedla; če ne pojde vse skupaj, se bo prodajalo tudi posamič. Žida bi še rabili.

Djekše. (Poroka.) Nne 4. t. m. je stal pri poročnem oltarju brat našega g. župnika, g. Janez Trabesinger, p. d. Blatnikov v Tinjah, da sklene lepo življensko zvezo z gospodično Miciko Jandl, p. d. Zavodnikovo na Djekšah. Ganljivo in prisrčno je že bilo slovo od domače hiše ter tudi deklamacija, ki jo je zaročencema predavala nevestina sestra Angela, nad vse lepa pa cerkvena slovesnost. S slovesno predigro na orglah je naš organist, g. nadučitelj Janez Jež, pozdravil spreved, ki je prihajal v cerkev, da tako i orgle pojejo v pozdrav zvesti cerkveni pevki in ženinu kot zvestemu cerkvenemu pevcu. Službo priče pri poroki sta opravljala za ženina g. Jakob Ogris, p. d. Šrot v Hodišah, za nevesto pa g. Janez Puče,

da naju tolaži. Kakor da ni še dovolj ljubeznjiv z nama, stopi papež k omari in vzame iz nje dve krasni v žamet vezani knjigi s papeževim grbom in da nama vsakemu eno ter pravi: „Hočem vama dati spomin na ta obisk; baš včeraj sem dobil to iz Lisieuxa“ (mesta sv. Male Terezije). V knjigi sta bila izvanredno okusno okrašena ostanka halje sv. Male Terezije. Zopet nama poda roko — v tretjič. Še eno besedo blagoslova z vročo željo, naj zvesto vstrajamo v delu za našo katoliško vero — in eden največjih trenutkov mojega življenja je minul.

Globoko ganjena smo se kakor v sanjah pozdravili z monsignorem Caccia in vrnila sva se skozi vse male in velike dvorane, kjer je bilo že vse pripravljeno za skupne avdijence. Bila sva prepolna samo ene misli: Tu v Vatikanu je središče sveta!

Tako je postal 1. junij 1928 eden nazvažnejših dni mojega življenja. Dobro poučeni vafikanski krogi so nama pri izhodu zagotavljali, da nama je sv. Oče izkazal posebno milost in ljubeznjivost, ker naju je sprejel v privatni knjižnici, kjer sprejema samo svoje prijatelje in kronane glave ali njihove zastopnike. Morda je videl krono tudi na najinih glavah, namreč trnjevo krono, ki je mnogo težja od zlate.

p. d. Vrnik na Djekšah. Otvoril je sveto dejanje pri poročnem oltarju domači g. župnik, brat ženinov s prisrčnim nagovorom. Brisali so si navzoči svatje s solzami napolnjene oči, ko je pridigar izročil med nagovorom ženinu in nevesti dva od Sv. Očeta blagoslovljena rožna venca in jima polagal na srce šopek naukov, naj jima bo rožni venec življenski spremljevalec in prijatelj-kažipot v veselju, tolažba v trpljenju in voditelj v večnost. Po nagovoru je g. župnik Lenart Trabesinger izvršil poroko, nato so sledile štire sv. maše. Ganljivo je bilo, ko sta novoporočenca med poročno mašo, ki so jo brali premil. proš iz Tinj, g. Anton Benetek, prejela sv. obhajilo, da tako prosita ljubega Boga blagoslova in sreče. Tak začetek bo gotovo osrečil njima celo življenje. Dieški in tinjski cerkveni pevski zbor stazdružena-prepevala mile, lepe pesmi kakor v cerkvi tako pri izvencerkveni slovesnosti na nevestinem domu, pri Zavodniku na Djekšah. Vsestransko spoštovanima novoporočencema želimo dolgotrajno in od vsakega zaželenega veselja razsvetljeno zakonsko srečo! Na mnoga leta!

Grebinj. (Pogreb Florijana Ellersdorferja.) V sredo, dne 6. svečena je bil pokopan veleposestnik Florijan Ellersdorfer, p. d. Pikš. Zbrala se je silna množica ljudi, prišlo je vkljub hudemu mrazu iz soseščine osem gg. duhovnikov, prijatelj ranjkega, da mu izkažejo zadnjič zasluženost čast. Pogrebni spreved je vodil velikovski g. dekan Millela, ki se je na grobu v ganljivih besedah spominjal pokojnikovega vzornega delovanja in otrokovernega življenja. — Florijan Ellersdorfer se je rodil pri Mentlu v Vovbreh iz družine, ki se je bila priselila iz Labudske doline, a se je takoj prilagodila slovenski okolici. Oče Mentl-Ellersdorfer je bil izboren gospodar. Najstarejši Mentlov sin je bil Florijan, ki ga je oče takoj dal v domačo delovno šolo: v mlin, na žago, v hlev, k oralu. Ko je odslužil vojaščino, je bil nekaj časa nastavljen v Mottonijevi opekarni pri Ziljski Bistrici. Potem ga je usoda privedla v Grebinj, kjer se je brhkemu, inteligentnemu in značajnemu mlademu možu posrečilo, si pridobiti srce in roko Pikševe hčere edinice. Z roko svoje neveste je Ellersdorfer sprejel eno najlepših posestev tedaj premožne grebinjske okolice. Ellersdorfer je vse moderniziral. Podrl je stari mlin in na njegovo mesto postavil kar dva umetna mlina. Dve uri daleč so ljudje vozili svoje žito k Pikšu, vedoč, da dobe tam pravično mero in dobro moko. Potem si je postavil Pikš moderno žago, da izkoristi lepo vodno moč, ki mu teče mimo hiše. Postavil si je stroje za prešanje olja, kar je zlasti v vojnem času ljudskim potrebam zelo ustrezalo. Dolgo vrsto let je bil Pikš župan velike grebinjske občine, župan, ki so g avsi imeli v najvišjih čisljih. Izboren gospodar zase, je znal gospodariti tudi za druge, znal ustrezati občinskim potrebam, ne da bi se davkoplačevalci preveč obremenjevali. Četudi rodom pravzaprav Nемец, je bil Pikš iz ljudomilega čustvovanja pristaš in prijatelj slovenske stranke, ki ga je volila v deželni zbor za zastopnika slovenskih kmečkih občin. — Že leta sem je Ellersdorfer resno bolehal. Skrbna postrežba in prizadevanje spretnih zdravnikov, zlasti dr. Petka v Velikovcu, sta to življenje le še podaljševala, četudi se je bilo že večkrat mislilo, da več ne vzdrži. — Kot gospodar je bil ranjki Pikš pravi oče svojim poslom in delavcem. Za ljudi je bilo pri njem dobro poskrbljeno: boljše so bili plačani, boljše oblečeni, boljše rejeni, a je gospodar zahteval red in delavnost in pohujšanja na svojem domu ni trpel. Veselil se je, če je mogel ljudi držati leta in leta in če so mu kmetje dali v službo svoje hčere, gledal je nanje kakor da so njegovi otroci. Proti sosedom kmetom bil je čuteč prijatelj. Mesece in leta so mu bili siromaki dolžni toliko in toliko za moko in kruh. Čakal je in čakal in hudo mu je bilo, ako je moral konečno koga tirati pred odvetnika, kar je pri rednem gospodarstvu seve tudi včas treba. Zadnji čas ga gospodarstvo nikakor ni več zadovoljevalo: Naprej rastejo bremena, naprej prepiranje z davčno oblastjo, ki mu je predpisovala neznosne svote dohodinskega davka. Posestvo pa vendar ni bilo tako dobičkanosno, da bi se mogel zdrževati kar radi davkarije lasten knjigovodja. Prodirajoči socializem je tudi raztrgal prajateljske vezi med gospodarji in delavci. Zato je Ellersdorfer zadnji čas dejal: „Do zdaj sem imel deset hlapcev, a zdaj ne gre več; kupil si bom traktor in potem bomo opravili s tremi, kar smo doslej z desetimi.“ Da je to žalosten kulturni pojav, bo vsakdo uvideval. To je bil zadnji njegov gospodarski načrt; izvedli ga bodo morebiti že drugi. Kot katoličan je bil Ellersdorfer skozi štiri-deset let sem vsakemu župniku najboljši prijatelj in

najboljša opora. Kadar je bilo česa treba, je šel vsakteri k — Pikšu, — in Pikš je vse poskrbel. — Naj ljudstvo ohrani blagemu pokojniku hvaležen spomin, in naj mu bo Bog plačnik za vse, kar je v svojem življenju storil dobrega! Z g. Ellersdorferjem je umrl velik del starega dobrega časa. Naj v miru počiva!

DRUŠTVENI VESTNIK

Društva pozor!!

V četrtek, dne 7. marca

se vrši

v Mohorjevi hiši v Celovcu

OBČNI ZBOR

S. K. S. Zveze za Koroško.

Spored:

Ob 10. uri dop. predavanje: „Izobraževalno društvo — kulturna organizacija.“

Ob 11. uri govor: „Notranji ustroj društva.“

Pop. ob 1. uri:

1. Poročila, 2. Volitve, 3. Slučajnosti.

Društva! Disciplina naša je, da je zastopano vsako društvo vsaj z dvema delegatoma, da so nadalje predlogi za občni zbor tajništvu oddani vsaj dva dni prej! OSREDNJI ODBOR.

Mraz.

Čudno je to naše leto. Snega na metre, mraza, da zazebe celo v dušo, v deželi volkovi, ki škripajo z zobmi od gladi in mraza, vlaki ustavljeni, naš tajnik na gripi nevarno bolan, skratka, narobe svet od mraza. In zopet pravijo, da je čisto na severu sveta zmanjkalo snega za sani in da se tam mali Eskimovci učijo delati kolesa. Kot bi se kdo norčeval iz nas. A vendar mora biti res, če nas pa prokleta zebe. Še nekam je segla naša letošnja zima. Cel v naših društvih je mraza dovolj in tam vse zmrzuje. Ali tudi vi v društvih čakate pomladi in toplega solnca?

Najbolj zebe tam, kjer se poljubujeta Rož in Zila in kjer napravi reka Zila veliko koleno. Menda je zamrznila, če ne, bi ja končno vendar morala dospeti sem kartica, da se vrši občni zbor tamošnjih dveh društev. Kdaj pač se bo otajal led v društvih in na Zili? Mraz je, kjer se obrača Drava zadnjič nazaj proti Beljaku. Čujte vi vsi okoli zelene Lipe in tam po Podravljah! Vam li je zamrznila tinta v društvu, da molčite kot v grobu? So vam li popokale od mraza tamburice, glasovi vaši zamrli? Škoda, da vašemu društvu niste dali imena „Drava“ in ne „Sloga“. Potem pač bi lahko bili zamrznjeni obe. Tako pa to vendar ne sme biti! Vse kaj drugega je v Gozdanjah, kjer je snega skoro do strehe. Kje je še mraz? V Št. Jakobu, kjer piha sever, in v Št. Janžu, kjer si ne upajo izvoliti predsednika društva. V Slovenji Plajberk sedaj ni nobene poti, društvo spi zimsko spanje, česar se v šoli niso nikdar učili. V Šmarjeti je ivje, v Glinjah pa mraz, pa kje je moj ljubi... V Podjuni je najnovejša, da je zamrznil mali „fikej“. Ledenik je dosegel Vovbre in sega celo že na Djekše. Važenberk in Št. Peter na Vašinjah so pa čisto že pod snegom. Ubogi ljudje!

Človek se tolažiš, da pride zopet kmalu pomlad, ko prisije solnce, in da ne bo dolgo, ko bo brstelo in zelenelo drevje in cvetje. Prijetnejše in toplejše bo. A kako v društvih? Od kod še solnca? Kam prošnje? Kod odgovor? Boste dejali, v Celovcu je lahko, kjer rano zjutraj orjejo s plugom cesto in vozi tramvaj. Pa saj hočemo kopati sneg in razbijati led! Znamka za pisma se je podražila samo za groš in za karte je celo še stara cena.

Za naša društva pride pomlad, ko bo končno v nas vseh težnja po večjem življenju v društvih, ko nam bo sestanek in poslušanje deklamacij ter govorov ne več muka, marveč veselje; pomlad bo tedaj, ko naših knjig ne bo

več treba vsiljevati, marveč jih bomo brali z užitkom, ko nam bo pesem iskrena beseda naše duše. Pomlad pride, ko izgine senca na obrazih vsega našega zavednega in nezavednega ljudstva. Saj to ubogo nezavedno ljudstvo nima niti ene same knjige, darovane jim po Nemcih v razumljivem jeziku, saj poje to ljudstvo isto kot mi in mu ne more gladko z jezika ona „tön deutsches Lied im Kärntnerland“ ter mu je bolj domača naša „je pa krajčič posvava“. Pomlad bo v deželi, ko bo društvo družilo nas vse s knjigo, pesmijo, nastopom in prireditvijo. Vsak, kdor bo na to zlobno odgovarjal, daje kamen za kruh. Dosti je, da je bil nekoč čas, ko je znala jara celovška gospoda razdvojiti brata, družino, vas, dolino in našo deželo.

Iz Gradca. V soboto, dne 23. februarja se vrši v Gradcu, v Steinfeldski dvorani, „Vseslovenski večer“ združen z akademijo. Sodeluje moški pevski zbor, tamburaši in godba na pihala. Na sporedu so tudi slovanski plesi. Te prireditve gotovo noben koroški Slovenec ne bo zamudil, če ima priliko, da se je udeleži.

Občni zbori društev. „Trta“ v Žitari vasi ga ima v nedeljo, dne 3. marca ob pol 3. popoldne v Društvenem domu z običajnim sporedom. Pride tudi govornik od Zveze. — Isti dan se vrši občni zbor izobraž. društva v Logi vasi, in sicer ob treh popoldne v Schleicherjevi gostilni. Na sporedu je obenen predavanje s skioptičnimi slikami, petje in deklamacije.

GOSPODARSKI VESTNIK

Celovski trg. Živina: plemenske krave 1,20—1,45, klavne krave 0,60—0,90, pitani prašiči 1,80—2 S za kg žive teže. Žito: pšenica 36, rž 35, ječmen 34, oves 32, ajda 30, koruza 32, grah 140, leča 160, zelen fižol 80—90, krompir 16—20 g za kg. Krma: sladko seno 17, kisle 10, slama 12 S za meterski stot. Zelje kg 50—60, repa 20—30 g, goveja mast 6,80, čajno maslo 6, prekajena slanina 4,50, zaseka 3,20—3,40 S, mleko liter 44—46 g, sladka smetana 4, kislá 5,40 S, skuta kg 1,20—1,40 S. Jajce 27—30 g.

Borza. Dunaj, 19. II. 1929. Dinar 0,1248; nemška marka 1,6812; lira 0,3710; dolar 7,0812; franc. frank 0,27745; češka krona 0,2106; švic. frank 1,3635.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Na Dunaju vlada veliko pomankanje vode. — Blagajnik graških gledališč, Oraže, je poneveril 60 do 70.000 S v teku štirih let. — Na gradu Valčice (Feldsberg) na Češkoslovaškem je 11. t. m. umrl vladajoči knez Ivan II. Liechtenstein, ki je dosegel visoko starost 89 let. Njegov rod izhaja iz Moravske. Vladl je 70 let in spada med najstarejše vladarje na svetu. Umrli knez je imel velikanska posestva v bivši Avstriji, ki so znatno presežala obseg njegove vladavine, kneževine Liechtenstein. — V Gradcu so ceno mleka zopet zvišali na 50 g. — Na postaji Tullnerbach je zavozil D-vlak v ekspresni vlak. Nova največja lokomotiva Evrope, ki je bila šele pred kratkim predana prometu, je močno poškodovana, 2 vagona razbita in 38 oseb ranjenih. — Donava nosi ogromne ledene mase s seboj, ki so se zaježile pri Dunaju. Ljudje hodijo po zaježenem ledu čez Dunav. Pri odprtinah se zbirajo ribe. Ribiči so jih v enem dnevu nalovili 2000 kg. — Mraz strašansko razsaja po celi Evropi. V kletih zmrzuje krompir, sadje, repa in razna druga ljudska in živilska hrana, na tisoče mladih prašičev poginja, celo konji in goveda, in sadjereja je hudo prizadeta. V Jugoslaviji počiva skoro ves železniški promet, ali pa prihajajo vlaki z večdnevnimi zamudami, vse šole so zaprte. To je opasno posebno za pasivne kraje in preskrba z gorivom je ogrožena. Povsod, tudi v naši državi, primanjkuje premoga, ker so morali premogovniki omejiti obrate vsled mnogih bolezenskih slučajev in ker se premog ne more opirati v zmrzli vodi. Po mnogih hišah v Celovcu je zamrznila voda, pa tudi še marsikaj drugega potrebnega. Iz Južne Srbije poročajo že o popla-

vah, katerim se tudi mi ne bomo izognili, če spomladi nastopi topel jug. Vremenoslovci pre- rokujejo, da bo poleti 30 do 45 stopinj toplote. Letošnji mraz je zahteval nove žrtve: v Romuniji je zmrznilo 9 oseb, v Grčiji se volkovi raztrgali 16 otrok in 4 vojake. Črno morje, morje pri Kopenhagenu in Rigi in tudi druga pristanišča so zamrznila in ladje čakajo, da jih led zmečka

RADIO-PROGRAM

Od 22. febr. 1929 do 27. febr. 1929.

Petek (22. febr.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Gospodinska ura. 19: Francoščina. 19.30: Uvod v glasbeni svet. 20: Volaričev večer: sodelujejo gg. dr. Lovrenčič, Marij Kogoj, Jug in kvartet „Ljubljane“. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota (23. febr.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Književna ura. 18.30: Delavska ura. 19: Nemščina. 19.30: O veroslovju. 20: Citraški večer. Vmesne točke igra g. Verbič na harmoniko. 22: Poročila in časovna napoved. 22.15: Sprehod po Evropi.

Nedelja (24. febr.). 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. 10.30: Predavanje iz poljedeljstva. 11: Jony Jazzband. 15: Stanje vode in časovna napoved. 15.30: Humoristično čtivo. 16: Lahka glasba. 16.30: Kako se spreminja obličje naše zemlje. 20: Pevski večer dijaškega zbora realne gimnazije pod vodstvom prof. Bajuka. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Ponedeljek (25. febr.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert. 18.30: Češčina. 19: Francoščina. 19.30: Zdravstveno predavanje, 20: Večer francoske glasbe. III. 22: Poročila in časovna napoved.

Torek (26. febr.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 19: Nemščina. 19.30: Iz kemije vsakdanjega življenja. 20: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved.

Sreda (27. febr.). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Stanje vode in borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Pravljice. 19: Srbohrvaščina. 19.30: O pomenu antike za razvoj evropske kulture. 20: Sonatni večer. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved.

Svarilo.

Svarim vsakega pred razširjanjem lažnih vesti, ki škodujejo interesem mojega podjetja, ker bam v vsakem slučaju nastopil s sodnijsko ovadbo.

Schöffman, inštalater, Celovec.

Posojilnica za župnije Škofiče, Loga vas, Otok in Št. III,
r. z. z n. z. v Škofičah

priređi svoj

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 3. marca 1929 ob
pol 3. uri pop. v Škofičah, šte. 18.

SPORED:

1. Poročilo o delovanju posojilnice in čitanje račun- skega zaključka iz leta 1928.
2. Določitev obrestne mere vlogam in posojilom za leto 1929.
3. Določitev nagrad načelstvu in nadzorstvu.
4. Eventuelna volitev načelstva.
5. Razni predlogi in nasveti.

Ako ob določenih urah ni zbrano zadostno število za- družnikov, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki v smislu pravil sklepa ob vsakem številu navzočih članov.

K občni udeležbi vabi NAČELSTVO.